

REPORTAGE De Halm nu als appartementencomplex langs de Zaan

Graanpakhuis uit de as herrezen

Een felle brand legde in 1978 het voormalige houten graanpakhuis De Halm in Wormerveer in de as. De Halm is echter terug aan de oever en wel in de vorm van een stenen appartementencomplex met 29 sociale woningen.

Frans van den Berg

Wormerveer ■ Wonen pal aan de Zaan, wie wil dat nu niet. „Ik dacht dat dit een complex met koopwoningen was. Hier sociale woningbouw? Ik dacht dat ze me in de maling namen. Zo mooi en zo'n mooie plek”, vertelt wethouder Harrie van der Laan over de keer dat hij als kersverse wethouder een tocht maakte langs alle bouwplekken in Zaanstad-Noord. „Dit soort plannen zie ik graag meer. Er zijn al veel plannen, maar we moeten versnellen. Recent hebben we de knoop doorgehakt over flexwoningen, waarin ook ruimte is voor starters en spoedzoekers. Daarbij hebben we de corporaties ook nodig bij de realisatie.”

Directeur John van Nimwegen van WormerWonen pakt die handschoen graag op, zo maakt hij vrijdagmiddag bij de opening van De Halm aan het Noordeinde duidelijk. „Wanneer iedereen samenwerkt kan het heel snel gaan. De Halm hebben we in 1,5 jaar gerealiseerd, mede door de goede samenwerking met bouwer HSB. Binnenkort kunnen de bewoners er in. De inschrijving is gesloten en iedere woning hadden we wel 250 keer kunnen verhuren zo groot was de belangstelling. We willen ook nog een keer met houtbouw aan de slag gaan. Misschien dat we dat over vier of vijf jaar kunnen openen”, hoopt Van Nimwegen. De locatie die hij daarvoor in Wormerveer op het oog heeft, wil hij nog niet prijsgeven. WormerWonen wil de komende drie jaar nog minimaal 160 woningen bouwen en 73 woningen vernieuwen.

Gasloos

Maar eerst de overdracht van de woningen van De Halm aan de 29 huurders, die binnenkort worden geselecteerd. „Het complex is niet gericht op ouderen, maar wel geschikt voor hen. Zo hebben we in de binnengang twee liften, ideaal voor rolstoelen en kinderwagens.” De driekamerwoning met uitzicht op de Zaan die hij daarna laat zien, bevat een extra grote gangkast voor het warmwatervat en de warmtepomp. Op het dak staan zonnepanelen en warmtepompen. In de woning is vloerverwarming. Koken zal elektrisch moeten, al ontbreekt in de keuken nog een inductieplaat.

Woningen zonder gas dus en eigen stroom. „Voor ons is dat een forse investering, ruim 20.000 euro per woning. Maar de huurprijzen mogen we niet verhogen, die moet onder de 650 euro blijven. Eigenlijk raar, want de bewoners besparen zo een paar duizend euro aan energiekosten. Waarom niet bij dit energielabel de huursubsidiegrenzen

Wethouder Harrie van der Laan hakt letterlijk een knoop door. Rechts directeur John van Nimwegen van WormerWonen.

FOTO CEES HARTMAN

“
 We willen ook
 nog een keer
 met houtbouw
 aan de slag
 gaan

met honderd euro verhogen? Wat dat betreft loopt de wetgeving nog achter in Nederland. We proberen dat wel bij het ministerie en Tweede Kamerleden onder de aandacht te brengen.”

Fietsen

Speciaal aan het pand is verder een inpandige fietsenstalling. Om de ruimte te beperken, zijn speciale fietsenrekken gekocht en geplaatst. Bewoners moeten eerst een stang naar beneden trekken en dan het voorwiel in een haak zetten. Vervolgens komt de fiets rechtop tegen de muur te staan. Twee dames proberen het alvast uit. Best een zware klus en uitkijken dat de fietsen niet botsen, zeker wanneer er ook fietstassen aan hangen. Buiten moeten enkele verzakkin-

De brand in het pakhuis in 1978.

ARCHIEFFOTO ROB BRUIJN

gen op de kade nog worden weggevoerd en ter hoogte van de nieuwe school De Toermalijn wordt de straat nog opnieuw ingericht. Samen met de wijk achter de school, is dit hele gebied tot aan de brug onder handen genomen. Dat was een hele opgave vanwege alle regels rond verkeerslawaaï en geuroverlast van de cacao-bedrijven. Achter de school is een typisch Zaanse wijkje gekomen met 31 woningen en langs de Zaan is de nieuwbouw meer industrieel. Omdat ontwikkelaar BPD en bouwer

HSB ook dertig procent in de sociale sector moest realiseren, sprong WormerWonen op de kar. De vier dwars op de Zaan staande rijtjes met 28 koopwoningen zijn inmiddels al gereed en bewoond. Over een week krijgen de eerste huurders van De Halm al hun sleutel. Het pand past perfect in de industriële omgeving. „Wanneer mensen denken dat dit een opgeknapt en verbouwd oud pakhuis is, dan zie ik dat echt als een compliment”, reageert architect Daniel Didden. Zijn ontwerp is afgeleid

van andere stenen pakhuisen uit de omgeving. Dat De Halm er voor de brand anders heeft uitgezien, maakt niet uit. „Zie het als een doorontwikkeling van het houten pakhuis.”

Brand

Graanfactor Jan de Vries bouwde op het erf langs de Zaan in 1895 het grote pakhuis De Halm, waarin volgens eerdere krantenberichten menige rijstkorrel is opgeslagen. In 1953 verkoopt de familie het pakhuis en het huis aan Adrianus Timmers, waarna er sinds 1969 een spuit- en moffelbedrijf was gevestigd van de firma P. de Bruyn en Zonen. Een bedrijf waar ook gewerkt werd met brandbare stoffen, zoals bleek tijdens de brand. „Op 31 oktober 1978 heeft een zeer felle uitlaande brand het voormalige houten graanpakhuis De Halm aan het Noordeinde in de as gelegd. De brand werd gemeld om 22:34 uur”, werd toen in de krant gemeld.

Tot ver in de omtrek was deze spectaculaire brand met soms ontploffende vaten met thinner te zien. Met 150 brandweerlieden, vijf autospuiten, twee blusboten en een paar laddervoertuigen werd deze brand gelust. Het pakhuis met inhoud ging geheel verloren. Woningen in de nabijheid werden ontruimd, maar bleven gespaard.